

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiarvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

667. An, & qualiter extinguatur pensio per anticipatam redemptionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](#)

scribit Card. de Luca. In contrarium sentire videatur Tond. qq. benef. p. 1. c. 35. in quantum n. 1. tradit, non valere inhibitionem de non extinguenda pensione instantibus creditoribus pensionarii: & n. 5. non valere mandatum irrevocabile factum à pensionario creditori suo ad exigendam pensionem ecclesiastica, sicut non valet mandatum factum per possessorem beneficii de exigendo fructus sui beneficii, durante toto vita sua tempore. Et n. 6. si um fructum quidem extinguiri non posse in præjudicium creditoris juxta l. 3. ff. debet, qui in fraudem creditoris, aliam tamen esse rationem in his pensionibus ecclesiasticis, quippe que non sunt in commercio nostro, sicut est ususfructus; cum tantum quod ad factum, & fructum perceptionem sunt in commercio nostro, & non quod ad ius percipiendi. Ac taudem n. 8. non posse prætendti, quod extinctione pensionis fiat in fraudem, sed quod, qui jure suo utitur, nemini injuriam faciat, &c ita decidisse Rotam decis. 129. p. 1. eccl. non impediti extinctionem pensionis non obstante mandato irrevocabili per pensionarium facto. Eadem doctrinam tradit idem Tond. tr. de pens. c. 21. n. 27. item Ameyden de stylo Datarie c. 27. n. 15. licet, hunc esse stylum Curia juxta citatam decisionem Rotæ apud Card. de Luc. loc. cit. n. 10. juncto. n. 17.

Questio 665. An perperam facta extincio pensionis, v.g. non gratuito sine beneplacito apostolico præjudicet pensionario?

R Espondeo affirmativè: Nam ex defectu istius beneplaciti per ralem extinctionem non gratuitam incurrit simonia tam à pensionario, quam titulari (intellige, ubi si pecuniam, vel aliud quicquam obtulit pro extinctione) & consequenter incurrintur pena simoniæ statuta, inter quas est illa amissio, seu extinctione pensionis à majoritate rationis, ob quam exinde vacant beneficia, absurdumque fore dicere, quod actus virtutis, qualis est gratuita extincio pensionis, præjudicare debet facienti illum, & non actus vitiosus continens delictum, ex quo etiam de jure resultet privatio & amissio illius, quod remissum est. Card. de Luc. de pens. d. 5. n. 9. Nec obstat, quod resignatio beneficii nulla non abdicet jus à resignante; nam etiam nullitas illa, ubi culpa est ex parte resignantis, jus ab eo abdicat, ne crimen profit criminolo. Card. de Luc. loc. cit.

Questio 666. An, & qualiter pensio presumatur extincta ob diuturnam ejus non exactionem?

R Espondeo: Tunc ex diurno silentio, seu ex non exacta pensione præsumitur ejus extincio, dum quæstio est inter pensionarium superviventem bene informatum de facto proprio, & titularem successorem non informatum. Secus verò est, dum pensio translatâ v. g. in aliquem constitutum in pupillari atate, & è contra temporis idem fuisse titularis, à quo solutio fieri debuisset, adeòque de hoc docere possit. Card. de Luc. de pens. d. 67. n. 5. juncto n. 9. Sic cum hac limitatione procedere dicent generali alias doctrinam Gomesii, & Cavalieri, quod stante diurno silentio præsumatur extincio pensionis. Subiungit etiam Card. de Luc. n. 8. præsumptionem factæ solutionis nunquam intrare in favorem illius, qui pulsatus negavit debitum, allegando se non esse debitorem.

De cetero tale silentium non generare præscriptionem extinctivam pensionis, ait idem Cardin. loc. cit. n. 6. eò quod agatur de annuo debito conditionali, in quo receptum sit, etiam tricenalem præscriptionem non sufficere, nisi pro annualitatibus decursis, pro quo citat Gig. de pens. q. 83. a. n. 9. & Rotam decis. 373 p. 9. Recent.

Questio 667. An, & qualiter extinguatur pensio per anticipatam redemptions?

R Espondeo primò: Pensio, qua datur laicis tranquam merces laboris, ministerii & operæ stipendium redimi potest pecunia, absque Papa consensu. Azor. p. 2. l. 8. c. 10. q. 10. ex Soto de juf. l. 9. q. 7. a. 2. Garc. p. 1. c. 5. n. 25. Castrop. tr. 17. d. 3. de Simon. p. 13. n. 7. ubi expresse; alia est pensio, qua datur laicis ob officium temporale, v. g. ad pulsandas campanas, canendum figurare in choro; & de hac certum est, non esse simoniam, neque juris divini, neque humani, si vendatur vel redimatur, nam quod illa portio extracta sit ex aliquo titulo spirituali, scilicet ex beneficio, in causa non est, quo minus temporalis sit, & vendibilis &c. Citat pro hoc Lessi. l. 2. c. 35. n. 122. Suar. de Simon. l. 4. c. 26. &c. Contrarium tamen sentire videatur Barb. juris Eccl. l. 3. a. II. n. 19. & 20. ubi ait; pensio temporalis, est non sit materia simonia, quia est res temporalis prestitabilis, & quamvis sit portio fructuum beneficii, est tamen separata à titulo spirituali de stylorame Curia, qui facit legem, non potest huic modi pœno vendi aut redimi, qui quidem stylus induci potuit, ut sic omnis simonia suspicio evitaretur, unde vendentem aut redimentem hujusmodi pensionem privatæ auctoritate reuni videri simonia contra ius humanum, tenent Azor. p. 2. l. 5. c. 10. q. 10. Reginal. in pr. fori panit. l. 23. n. 276. Suar. de relig. l. 1. l. 4. de Simon. c. 26. n. 16. Filiuc. p. 3. tr. 45. & q. 7. n. 3. Verum tamen si Barbus, per pensionem temporalem ineligit laicalem illam, omnino fallitur, neque Azor de hoc l. o. verbulū, sed loquitur de pensione Clericali.

2. Respondeo secundo: Pensionarius circa Papæ, aut alterius Superioris auctoritatem sine labore simonia vendere potest fructus pensionis sua, etiam ad totam vitam suam. Barb. juris Eccl. l. 3. c. 11. n. 25. ex Bonacini. de Simon. q. 4. §. 13. n. 13. juxta paulo post dicenda ex Cajetano, & Azor.

3. Respondeo tertio: Pensio ecclesiastica, seu qua datur loco beneficii, sive ea constitutur causa resignationis beneficii, aut quia quis cedit lit: sive independenter à causa resignationis, & cessionis constitutur Clerico, ut habeat, unde commodius sustentetur, redimi nequit anticipatis solutionibus sine auctoritate Papæ. Paris. l. 6. q. 2. n. 14. & 128. citans Nav. conf. 52. de prob. Azor. loc. cit. q. 11. Lott. l. 3. q. 29. n. 93. juncto n. 96. Garc. loc. cit. n. 20. Barb. juris Eccl. l. 3. c. 11. n. 24. ex Bonacini. de Simon. q. 4. §. 13. n. 7. & alii passim cum Gig. de pens. q. 87. n. 5. contra Tolet. in sum. c. 92. n. 82. Valent. ro. 3. d. 6. q. 16. p. 3. apud Garc. loc. cit. n. 26. docentes, hujusmodi pensions, qua dantur loco beneficii, posse redimi sine auctoritate Papæ, non tamen transferri aut vendi; in quod eos inconsequentia arguit Garcia. Item contra Cajetan. ro. 1. opuscul. tr. 31. in ratiōn. 10. apud Paris. & Azor. ll. cit. ubi tamen, ut refert Azor, solum ait, redimi posse pensionem pecunia sine ilia labore simonia, quia pensio est quid temporale profanum, nempe fructus, qui quotannis ex beneficio debentur, & solvuntur. Item quia fas est futuros beneficii fructus ad certum tempus locare, & vendere,

dere, nisi lex scripta prohibeat, ergo futuras pensiones licet vendere, & emere; cum id nullà lege scripta sit veritum, His accedit, quod pensione conceditur tanquam alimentum in subsidium vita; sed is, cui annua debentur alimenta, potest anticipatis solutionibus ea vendere, & is quia debet, potest illa redimere &c. Quam sententiam ethi sibi non placere dicat Azor, eò quod pensione non sint fructus, sed jus exigendi fructus ex beneficio alterius, illudque sit jus quoddam spirituali annexum, & licet dictos fructus pensionis futuros ad tempus, vel etiam ad totum vita sua tempus locare, vel vendere anticipatis solutionibus in foro conscientia juxta jus commune pensionarius possit, sine ulla Superioris auctoritate, ut ipsemet Azor tradit loc. cit. q. 11. sub hac limitatione; nisi usus Curia Romana, vel judicium forense obstante; ut idem absolute tener ex Bonacina, Barbos, supra § non securus ac usus facultarius retento ipso jure usus fructus locare, & vendere potest alteri fructus, ita ut penes unum sit jus pensionis, vel usus fructus, & penes alteram emolumenntum & commodum, ut dictum alias; ius tamen ipsum pensionis pensionarius vendere, nec illud beneficius anticipatis solutionibus redimere possit sine Papae auctoritate; quia id verat usus Curia Romana. Addit tamen eriam Azor, cit. n. 1. in fine, locationem quoque talem, & venditionem fructuum in judicio habendam suspectam (intellige, ac si ius ipsum distrahatur) praeterea si ista locatio fieret in perpetuum, seu ad vitam pensionarii, De cetero rationem responsionis prater usum illum Curia hauc dat Lectorius loc. cit. n. 94. Quod ista extinctio per viam illam redemptionis sic contra mentem Papae, utpote qui voluit pensionem deseruire pro alimento pensionarii exemplo militaris stipendiis, quod unctione remissibile sit, vel gratuitemcessibile, non possit tamen pactio aliquam obligari, iuxta l. 4. c. de exec. rejudic. Eandem rationem, nimirum, quod pension cedat in causam alimentorum, & super alimentis futuris non possit transfigi sine auctoritate Superioris, dant Gigas, & Duaren. apud Garc. loc. cit. n. 30. cui ea displicer, eò quod non omnis pension cedat in causam alimentorum, sed illa tantum, qua dicitur sine causa, qua datur Clerico cum clausula, ut commodis sustentetur. Quia clausula operetur, ut pension alimentorum causa videatur assignata, & tamen secundum stylum in redemptione pensionis cuiuslibet, etiam qua assignatur ex causa resignationis sive cessionis, ne ex ea nimium detrimentum patiatur, requiritur auctoritas Superioris. Quin & si ex dicta causa adh. benda auctoritas Papae in redemptione pensionis, sufficeret quoque, ut ait Garc. n. 34. auctoritas Ordinarii, utpote qua sufficit in redemptione alimentorum, iuxta l. cum bi. de translat. Iste posse illa auctoritas suppleri jutamenteo, quod ipsum admitti à Gigante, ait Garc.

4. Respondeo quartò: Posse dictam redempcionem pensionis quod ad jus ipsum illum penitus extingendum fieri anticipatis solutionibus, interveniente auctoritate Papae citra omnem simonia laborem & suspicionem, extra dubium est. Azor. loc. cit. q. 9. citans Gig. de pens. q. 87. Gamb. de off. leg. l. 6. n. 123. cum comum: pro quo ut bene inquit Azor, unus sufficiat pensionum sic redemandarum usus. Nequaquam tamen fieri posse redempcionem pensionis auctoritate Nuncii Apostolici, signanter assertit Garc. loc. cit. n. 35. nisi ad hoc habeat specialem facultatem, quam credit illum non habere.

5. Respondeo quintò: Quod ad praxim & modum hujus redempcionis spectat, non solet Papa dimittentibus beneficia pensiones reservare, & haec simul facultatem concedere, ut ipsis ex toto pensiones solvantur anticipatis solutionibus; sed reservat simpliciter pensionem, & postea seorsim ac divisim facit liberam potestate, & optionem, ut, qui annua pensionem solvendam habet, redimere eam possit anticipatis solutionibus. Azor. cit. q. 10. qui etiam ait, teste Gigante, solere pensionem redimi anticipatis, vel 6. vel 7. ad summum; solutionibus anticipatis, considerata pensionarii auctoritate, quemadmodum sic redimi solent alimenta à debente illa.

Quæstio 668. An dicta redempcio pensionis, seu extinctio illum quod ad ipsum jus anticipatis solutionibus citra auctoritatem Papæ facta, sit simoniaca?

1. Respondeo: In hoc prorsus non convenire. RAA. nam primò tradit Azor. loc. cit. q. 11. talium redempcionem habere speciem simoniæ. Item. q. 10. in fine ait, usum Curia Romana, ut non nisi Romani Pontificis assensu redimatur, merito introductum ad omnem simoniæ speciem evitandum, & ne aliquo ipsa beneficia venalia reddantur: & hinc fieri, ut, qui privato jure & auctoritate pensionem redimunt, peccet quidam, & merito puniri possit, non tamen incurrat simoniæ panas, in quas incident, qui beneficium pecuniam permutant.

2. Secundò talem redempcionem, vel translationem absolute simoniacam, & invalidam pronunciant Card. de Luc. de pens. d. 5. n. 3. pro quo citat Tond. tr. de pens. c. 57. n. 1. Garc. p. 1. c. 5. n. 20. citans pro hoc quamplures, & signanter n. 23. Henr. in sum. l. 13. c. 13. § 2. qui dicit, post Constitutionem Pii V. imponentis pensionario recitationem officii B. Virginis, pensionem redimere sine licentia Papæ esse simoniacum, & fieri nulliter, eti propterea non incurrat excommunicatio. Ante Pium V. tamen pensionem reputatam redimibilem, in quo postremo, dicit Garc. eum falli. Item esse dictam redempcionem absolute simoniacam, tenere videtur citato Laym. Th. mor. l. 4. tr. 10. c. ult. § 5. n. 48. Barbos juris Eccl. l. 3. c. 11. n. 20. & 21. ubi, postquam dixisset, vendente, aut redimentem privatâ auctoritate pensionem temporalem, vide ri revi simoniæ contrajus humanum, addit: at pension Clericalis est materia simoniæ non solum contra jus humanum, sed etiam Divinum, ubi recepta illa Constitut. Pii V.

3. Tertiò, distinguunt Lott. & primò quidem pensionem, dum reservata ex causa cessionis, vel resignationis beneficii, redimere, seu extinguere anticipata aliquot annatarum solutione, esse simoniacum, indeque aperiri viam venditioni beneficiorum, neminem non videtur, afferit l. 3. q. 29. n. 93. de ceus, idipsum notari quoque à Gigante de pens. q. 87. sub n. 7. negat tamen Lott, ibid. hinc sequi talem pensionem non esse quid merè temporale; cum, cur non possit talis pensione redempcione extingui, alia evidenter & firmior sit ratio, nempe quod per talem redempcionem aperiatur via nondinationi beneficiorum. Ut eandem rationem indicat Azor, loc. cit. q. 9. sic enim posset quis resignare beneficio ea lege, ut reservertur sibi certa pensio, & insuper ut ea pensio pretio anticipato solvatur, seu redimatur, quod qui faceret, beneficium ipsum